

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat Oktay* tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Kamu görevinden çıkarılma içerikli tüm OHAL KHK'larında ihraç edilenlerle ilgili yer alan ve yeniden kamu hizmetinde istihdam edilmemeyi içeren standart 1'inci maddenin ilgili bölümü şu şekildedir; "...kamu görevinden çıkarılan kişilerin, mahkûmiyet kararı aranmaksızın rütbe ve/veya memuriyetleri alınır ve bu kişiler görev yaptıkları teşkilata yeniden kabul edilmezler; bir daha kamu hizmetinde istihdam edilemezler, doğrudan veya dolaylı olarak görevlendirilemezler; bunların uhdelelerinde bulunan her türlü mütevellî heyet, kurul, komisyon, yönetim kurulu, denetim kurulu, tasfiye kurulu üyeliği ve sair görevleri de sona ermiş sayılır. ..."

Kamu görevinden çıkarılmış ancak Hukuk Fakültesi mezunu veya daha önceden avukatlık ruhsatı sahibi olan çok sayıda kişinin avukatlık yapmasına KHK'ların belirtilen maddesi gerekçe gösterilerek Adalet Bakanlığınca engel olunmaktadır. Süreç genel olarak şu şekilde işlemiştir. 15 Temmuz'un hemen akabinde hemen hiçbir baro avukatlık staj veya ruhsatı olanların baro levhasına yazılma başvurularını kabul etmemiş ancak Türkiye Barolar Birliği Avukatlık Kanununda belirtilen engel hallerin yer almadığı gerekçesiyle baroların ret kararlarını bozmuştur. Sonrasında avukatlık stajına başlanabilmiş veya önceden ruhsatı olanlar baro levhasına kaydolarak avukatlık yapmaya başlayabilmiştir. Ancak hemen akabinde Adalet Bakanlığı öncelikle önceden avukatlık ruhsatı olup baro levhasına yazılanlar için TBB aleyhine baro levhasına yazılma işleminin iptali için idare mahkemelerinde dava açmıştır. Adalet Bakanlığının temel gerekçesi KHK'larda yer alan madde ve avukatlığın kanunda bir kamu hizmeti olarak tanımlanmış olmasıdır.

Türkiye Barolar Birliğinin mahkemelere bu konuda verdiği savunmalarda Avukatlık Kanunu 1. Maddesi "Avukatlık kamu hizmeti ve serbest bir meslektir" tanımını vurgulamış ve Danıştay 8. Dairesi 12.11.2014 tarihli E.2012/5257 ve K.2014/8567 sayılı kararında yer alan "... Yukarıda yer verilen kurallarda belirlendiği şekli ile avukatlık, sunulan hizmet açısından bir kamu hizmeti, mesleki faaliyet olarak ise bir serbest meslektir. Bu bakımdan; mesleğin kendine özgü kuralları bulunduğundan avukatlık mesleği Anayasa'da yapılan kamu görevlisi

tanımı içinde de değerlendirilmemektedir. Aksine bir yaklaşımla sadece yürütülen hizmetin kamu hizmeti olmasından hareketle kamu görevlilerinin tabi olduğu kurallara tabi kılınması mesleğin niteliği ve gerekleri ile örtüşmeyecektir.” şeklindeki gerekçe bölümüne atıf yaparak net bir ayırım yapmıştır. “Bağımsız” İdare Mahkemeleri Adalet Bakanlığı lehine ve TBB dolayısıyla avukatlık yapmak isteyen KHK’lı aleyhine karar verdikten sonra istinaf aşamasında da ilk kararlar onanmıştır. Ancak onanan ilk kararlar daha önceden avukatlık ruhsatına sahip olup baro levhasına yazılan KHK’lılarla ilgilidir.

Ancak son olarak TBB takipsizlik almış ve stajını henüz tamamlamış bir KHK’lının (Stj.Av. H.O.) başvurusu onayladıktan ve Adalet Bakanlığına gönderdikten sonra, 24 Haziran seçimleri öncesi takipsizlik veya beraat almışlar açısından itiraz etmeyen Adalet Bakanlığı takipsizlik kararına rağmen başvuruyu reddederek tekrar TBB’ye göndermiştir. Daha önce Adalet Bakanlığı reddetse de kararında direnerek ruhsat veren TBB de Bakanlık görüşüne uyarak başvuruyu reddetmiştir.

Bu bağlamda;

- 1- Avukatlık Kanunu 5. madde kapsamında avukatlık mesleğine engel haller arasında KHK ile kamu görevinden çıkarılmış olma yer almamaktadır. Buna rağmen OHAL KHK’ları ile kamu görevinden çıkarılmış Hukuk Fakültesi mezunlarının avukatlık stajı ve ruhsatı başvuruları hangi mevzuat nedeniyle kabul edilmemekte ve engellenmektedir?
- 2- OHAL KHK ları ile kamu görevinden çıkarılan doktorlar özel hastanelerde çalışabilmektedir. Avukatlık mesleğinin doktorlarda olduğu gibi, KHK’lılar tarafından serbest olarak icra edilmesine engel olan mevzuat hükümleri nelerdir? Eğer böyle bir hüküm yoksa KHK’lıların avukatlık ruhsat ve staj başvuruları neden kabul edilmemekte veya engellenmektedir?
- 3- 10 KHK’lı yurttaş adaylık kriterlerinde kamu görevinden men cezası almamak maddesi olduğu halde milletin vekili olabiliyorken, Hukuk Fakültesi mezunu KHK’lıların kişilerin vekili olarak serbest avukat olamamasının sebepleri nelerdir?
- 4- Yüksek Seçim Kurulu’nun kamu görevini hukuken açıklayıp KHK’lıların milletvekili seçilmesinin önünde engel olmadığı açıklamasının avukatlar hakkında uygulanmamasının sebepleri nelerdir?
- 5- Hakkında iki yıldan fazla hapis cezası gerektiren kesin hüküm olmayanların avukatlık yapmasına hukuken engel var mıdır? Hakkında kesin hüküm olmadığı halde avukatlık staj ve ruhsat başvurusu reddedilen yurttaş sayısı kaçtır? Bu ret kararlarının gerekçeleri nelerdir?
- 6- Takipsizlik/beraat almış veya hakkında hiçbir adli işlem olmamasına rağmen sadece KHK’lı olması gerekçesiyle avukatlık ruhsat ve staj başvurusu reddedilen veya engellenen yurttaş sayısı kaçtır? Bu başvurulara hangi gerekçelerle red kararı verilmiştir?
- 7- Beraat ve takipsizlik kararı olduğu halde OHAL Komisyonunun göreve iadede ret kararı verdiği avukat sayısı kaçtır? Mahkeme ve OHAL Komisyonu kararları arasındaki farklılıkların sebepleri nelerdir?